ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ

ԳԻՐՔ ԱՍՎԱԾՔԻ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՎԱԾ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻ

Փարիզ, 15 փետրվարի, 1896 թ.

Ներածություն։ — Գործարանի պատմությունը։ — Հայ բանվորների դրությունը։ — Ինչպես ստացվեցավ գործարանը։ — Ֆրանսիական բանվորական օրենքները։ — Ինչպես կարելի է ստանալ գործարանը։ — Ինչպես կարելի է ստանալ գործարանը։ — Ինչպես կարելի է ստանալ գործարանը։ — Ինչպես կարելի է ստանալ գործարանը։

(Շար., տե՛ս «Նոր-Դար» № 27)։

—

ԳՈՒՆԱՎՈՐՈՂԻ

Ինչպես ասացինք, գործարանի գործերը վատ էին գնում։ Ֆրանսիական բանվորական օրենքները, որոնք ստիպում էին գործարանատիրոջը հոգալ բանվորների համար, ծանր էին նրա վրա։ Ֆրանսիական բանվորները, որոնք ամեն ինչ կարող էին անել, որ ավելի լավ վիճակ ունենան, ամեն ինչ էին անում, որ գործարանատերը ստիպված լինի նրանց ավելի շատ վարձ տալ։ Ֆրանսիական բանվորները, որոնք ամեն ինչ կարող էին անել, որ գործարանատերը ստիպված լինի նրանց ավելի շատ վարձ տալ։ Ֆրանսիական բանվորները, որոնք ամեն ինչ կարող էին անել, որ գործարանատերը ստիպված լինի նրանց ավելի շատ վարձ տալ։ Ֆրանսիական բանվորները, որոնք ամեն ինչ կարող էին անել, որ գործարանատերը ստիպված լինի նրանց ավելի շատ վարձ տալ։

—

ԳՈՒՆԱՎՈՐՈՂԻ

Ինչպես ասացինք, գործարանի գործերը վատ էին գնում։ Ֆրանսիական բանվորական օրենքները, որոնք ստիպում էին գործարանատիրոջը հոգալ բանվորների համար, ծանր էին նրա վրա։ Ֆրանսիական բանվորները, որոնք ամեն ինչ կարող էին անել, որ ավելի լավ վիճակ ունենան, ամեն ինչ էին անում, որ գործարանատերը ստիպված լինի նրանց ավելի շատ վարձ տալ։ Ֆրանսիական բանվորները, որոնք ամեն ինչ կարող էին անել, որ գործարանատերը ստիպված լինի նրանց ավելի շատ վարձ տալ։ Ֆրանսիական բանվորները, որոնք ամեն ինչ կարող էին անել, որ գործարանատերը ստիպված լինի նրանց ավելի շատ վարձ տալ։

—

ԳՈՒՆԱՎՈՐՈՂԻ

Ինչպես ասացինք, գործարանի գործերը վատ էին գնում։ Ֆրանսիական բանվորական օրենքները, որոնք ստիպում էին գործարանատիրոջը հոգալ բանվորների համար, ծանր էին նրա վրա։ Ֆրանսիական բանվորները, որոնք ամեն ինչ կարող էին անել, որ գործարանատերը ստիպված լինի նրանց ավելի շատ վարձ տալ։ Ֆրանսիական բանվորները, որոնք ամեն ինչ կարող էին անել, որ գործարանատերը ստիպված լինի նրանց ավելի շատ վարձ տալ։ Ֆրանսիական բանվորները, որոնք ամեն ինչ կարող էին անել, որ գործարանատերը ստիպված լինի նրանց ավելի շատ վարձ տալ։

—

ԳՈՒՆԱՎՈՐՈՂԻ

Ինչպես ասացինք, գործարանի գործերը վատ էին գնում։ Ֆրանսիական բանվորական օրենքները, որոնք ստիպում էին գործարանատիրոջը հոգալ բանվորների համար, ծանր էին նրա վրա։ Ֆրանսիական բանվորները, որոնք ամեն ինչ կարող էին անել, որ գործարանատերը ստիպված լինի նրանց ավելի շատ վարձ տալ։ Ֆրանսիական բանվորները, որոնք ամեն ինչ կարող էին անել, որ գործարանատերը ստիպված լինի նրանց ավելի շատ վարձ տալ։ Ֆրանսիական բանվորները, որոնք ամեն ինչ կարող էին անել, որ գործարանատերը ստիպված լինի նրանց ավելի շատ վարձ տալ։

№ 28 ՏԱՐԵԳՐՈՒԹՅՈՒՆ Փարիզ 16 Փետրվարի 1896 Պարիզ 16 Փետրվարի ՏԱՐԵԳՐՈՒԹՅՈՒՆ № 28

Տարեկան 10 րուբլի, վեց ամսով 6 րուբլի, երեք ամսով 3 ր. 50 կ. Խմբագրատեղին տասնչ. Տպագիր «Нор-Дар». Редакція «Нор-Дар». Տարեկան 1 ր., տասը ամսով 5 կ.

Այս տետրակի բոլոր իրավունքները պահպանված են հեղինակի և հրատարակչի կողմից։ Խմբագրատեղին բոլոր նամակները պետք է ուղարկել հետևյալ հասցեով։ Այս տետրակի բոլոր իրավունքները պահպանված են հեղինակի և հրատարակչի կողմից։ Խմբագրատեղին բոլոր նամակները պետք է ուղարկել հետևյալ հասցեով։

ՆՈՐ-ԴԱՐ

թիւն խոտ, որ տաշելը 40—50 ր. թիւրն կուգայ։ Մեզ մրգերը օր է, որ թարմացուած։ Ցոյց տուին մեզի մի քանի սորտեր, որոնց սորտերին մէկին ես տուի մեր պատուէրը։

— Մեզատ շատ սառն ձմեռ է և ամեն տեղ մօտ 1½ արշին բարձր է նստել։ Հայց այդպէս մեծ ձմեռը մեզ համար լաւ է, որովհետև ամեն տեղ, ուր ձմեռը փոքր է լինում, ես չեմ կարողանում ծառերս ազատել ճիճուներից։ Ձմեռը սառնամանիքը սպանում է ճիճուներին, և գարնանը ծառերը մաքուր են լինում։

— Ես ուզում եմ ձեզ հարցնել, ինչպէս էք դուք ձեր ծառերը պահպանում ճիճուներից։

— Ես ամեն տարի ծառերիս վրայ ցանում եմ ծխախոտի փոշի, որ ստանում եմ ծխախոտի գործարանից։ Ես ամեն տարի 150 փութ եմ գնում, որ ինձ 375 րուբլի է նստում։ Ես ամեն տարի ծառերիս վրայ ցանում եմ ծխախոտի փոշի, որ ինձ 375 րուբլի է նստում։

— Ես ամեն տարի ծառերիս վրայ ցանում եմ ծխախոտի փոշի, որ ինձ 375 րուբլի է նստում։

ՓՈՏՏՈՒՄ (Հեռագ. տար.)։— Մի տարի առաջ 150, տասը միլիոն ռուբլի պարտք էր մնացել Փոտտումի գործարանատէրերին։ Այսօր գործարանը ամբողջովին պատկանում է Ամերիկայի Միացեալ Նահանգների մի ընկերութեան։ Նոր ընկերութիւնը, որ ստացել է գործարանը, ստանձնել է պարտքերը։ Գործարանում աշխատում են 3 հազար մարդ։ Ընկերութեան նպատակն է ընդարձակել գործարանը։ Ընկերութեան նախագահ է ընտրուած Ամերիկայի նշանաւոր մագնատներից մէկը։

ԱՐԽԱՆԳԵԼ.—փետրուարի 4-ին, գիշերուայ ժամը 12-ին, ինչպէս հաղորդում են մեզ, Արխանգելի նահանգի Մեզենի գաւառում տեղի է ունեցել մի սարսափելի դէպք։ Մի գիւղացի, որի անունը մեզ չեն յայտնում, իր կնոջ, երեք երեխաների և մի ուրիշ գիւղացու հետ գնում էր Մեզենի գաւառական քաղաքը։ Ճանապարհին նրանց վրայ յարձակուեցին գայլերի մի ահագին երամ։ Գիւղացին, տեսնելով, որ գայլերը հետապնդում են իրեն, ձիերը քշեց, որ ազատուի։ Գայլերը հետապնդեցին նրան, և նա, տեսնելով, որ ձիերը չեն կարողանում ազատել իրեն, ձիերից մէկին կապեց սայլից և ձգեց գայլերի առաջ։ Գայլերը սկսեցին ուտել ձիուն, իսկ գիւղացին շարունակեց ճանապարհը։ Գայլերը նորից հետապնդեցին նրան, և նա նորից ձգեց մի ձի գայլերի առաջ։ Այդպէս նա ձգեց բոլոր ձիերը, և գայլերը կերան նրանց։ Ինքը գիւղացին, կինը և երեխաները ազատուեցին։

ՊՈՒԼՈՒՐՈՍ.—Հնուհետև 1893 թուի մարտի 15-ից, ինչպէս «Նոր-Դար»-ում հաղորդում են, Պուլուրոսի գաւառում չորս տարի շարունակ անձրեւ չի եղել։ Ամբողջ գաւառում ոչ մի ծառ չի մնացել, որ չչորանար։ Ամենից շատ տուժել են ընկուզենիները։ Ընկուզենիների 90 տոկոսը չորացել է։ Ամենից քիչ տուժել են սօսիները։ Գիւղացիները ստիպուած են եղել ծառերը կտրել վառելիքի համար։ Ամենից շատ տուժել են Ղարամուրսալ գիւղի բնակիչները։ Այդ գիւղում ամենևին ծառ չի մնացել։ Գիւղացիները ստիպուած են եղել ծառերի արմատները փորել և վառել։ Ամենից շատ տուժել են Ղարամուրսալ գիւղի բնակիչները։ Այդ գիւղում ամենևին ծառ չի մնացել։ Գիւղացիները ստիպուած են եղել ծառերի արմատները փորել և վառել։

ՓԵՏԵՐԲՈՒՐԳ.—Ընդհանուր 1895 թուի առաջարկների, դեռևս չհրատարակուած, ցուցակի համեմատ, ցորենի արտահանութիւնը Ռուսաստանից 1895 թուի առաջին եօթ ամսում կազմել է 9,277,000 փութ, որից 6,000,000 փութը եղել է Գերմանիայի համար։ Ցորենի արտահանութիւնը Ռուսաստանից 1894 թուի առաջին եօթ ամսում կազմել է 9,277,000 փութ, որից 6,000,000 փութը եղել է Գերմանիայի համար։

ՊՈՒԼՈՒՐՈՍ.—Ընդհանուր 1895 թուի առաջարկների, դեռևս չհրատարակուած, ցուցակի համեմատ, ցորենի արտահանութիւնը Ռուսաստանից 1895 թուի առաջին եօթ ամսում կազմել է 9,277,000 փութ, որից 6,000,000 փութը եղել է Գերմանիայի համար։ Ցորենի արտահանութիւնը Ռուսաստանից 1894 թուի առաջին եօթ ամսում կազմել է 9,277,000 փութ, որից 6,000,000 փութը եղել է Գերմանիայի համար։

ՍԱՄԱՐԿԱՆԴ ՀԱՅԵՐԻՆ ՀՂՈՒԱԾ ԳԱՆԱՁԱՆՔ

Փետրուարի 14-ին, Նիկոլաևսկի փողոցում, իր հրշեջմեխանիկական տարեսկզբի հիմնադրութեան տարեդարձի օրը, Տաճարական հրշեջ ընկերութեան անդամները, ինչպէս միշտ, այդ օրը հաւաքուեցան ընկերութեան տունը, որտեղ սեղան էր պատրաստուած։ Ընկերութեան նախագահ Ա. Ա. Ֆիլիպովը ներկայացրեց ընկերութեան անդամներին մի նոր հրշեջ, որ ընկերութիւնը պատրաստել էր տուել իր տարեդարձի օրը։ Նոր հրշեջը ներկայացնում էր մի ձի, որի վրայ նստած էր մի հրշեջ։ Ձին ներկայացնում էր ընկերութեան անդամներից մէկին, որ ձիու հագուստով էր։ Ձիու վրայ նստած հրշեջը ներկայացնում էր ընկերութեան նախագահ Ա. Ա. Ֆիլիպովին։ Ձին ներկայացնող անդամը ներս մտաւ սենեակը, ուր նստած էին ընկերութեան անդամները, և ձին կանգնեցրեց սեղանի առաջ։ Ձիու վրայ նստած հրշեջը ներկայացնում էր ընկերութեան նախագահ Ա. Ա. Ֆիլիպովին։ Ձին ներկայացնող անդամը ներս մտաւ սենեակը, ուր նստած էին ընկերութեան անդամները, և ձին կանգնեցրեց սեղանի առաջ։ Ձիու վրայ նստած հրշեջը ներկայացնում էր ընկերութեան նախագահ Ա. Ա. Ֆիլիպովին։

Ընկերութեան անդամները ուրախ էին, որ ընկերութիւնը ունի նոր հրշեջ, որ ընկերութեան անդամները ուրախ էին, որ ընկերութիւնը ունի նոր հրշեջ, որ ընկերութեան անդամները ուրախ էին, որ ընկերութիւնը ունի նոր հրշեջ, որ

Ընկերութեան նախագահ Ա. Ա. Ֆիլիպովը շնորհակալութիւն յայտնեց ընկերութեան անդամներին նոր հրշեջի համար։ Ընկերութեան նախագահ Ա. Ա. Ֆիլիպովը շնորհակալութիւն յայտնեց ընկերութեան անդամներին նոր հրշեջի համար։ Ընկերութեան նախագահ Ա. Ա. Ֆիլիպովը շնորհակալութիւն յայտնեց ընկերութեան անդամներին նոր հրշեջի համար։

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

(«Նոր-Դար»-ի խմբագրին)

—

ՀԱՐԳԱՆՔՆԵՐԸ ՏՐՓԻԽԻ Ի ԼՈՆԴՈՆ

—

Ես սակաւ ինչ ծանօթ եմ Տրփխիի հետ, որ Լոնդոնի մէջ կը գտնուի Ռուսական դեսպանատան մօտ, եւ ուրեմն կրնամ ըսել, թէ ան ոչ միայն ազնիւ մարդ է, այլ եւ ազնիւ հայ, որ ամէն ինչ կ՚ընէ հայ գործին համար։ Ուրեմն ես ալ կը կարծեմ, որ հարգանքի արժանի են այն հարգանքները, զորս ցոյց տուին Տրփխիի հանդէպ Լոնդոնի հայերը։

Ուրբաթ, 15 փետրուար (ն. ո.)։

Լոնդոնի հայերը ժողով մը ունեցան Տրփխիի պատուոյ համար, որուն ներկայ էին 150-ի չափ հոգի։ Ժողովը կը բացուի Տրփխիի ներկայութեամբ։ Ան, որ ամէն անգամ հանդէս կու գայ, կը ներշնչէ ինձ մեծ համակրութիւն։ Ան ունի ազնիւ դէմք, ուղիղ եւ խոհուն աչքեր, ազնիւ ժպիտ եւ ազնիւ ձայն։ Ան ունի այն ամէնը, որ կը պահանջուի ազնիւ մարդու մէջ։ Ան ունի նաեւ այն, որ կը պահանջուի ազգային գործիչի մէջ։ Ան ունի ազգասիրութիւն, ան ունի ազգային ոգի։ Ան ունի ազգային գործին համար ամէն զոհողութեան պատրաստ ըլլալու վճռակամութիւն։ Ան ունի ազգային գործին համար աշխատելու ընդունակութիւն։ Ան ունի ազգային գործին համար աշխատելու սէր։ Ան ունի ազգային գործին համար աշխատելու հաստատակամութիւն։ Ան ունի ազգային գործին համար աշխատելու ուժ։ Ան ունի ազգային գործին համար աշխատելու կորով։ Ան ունի ազգային գործին համար աշխատելու եռանդ։ Ան ունի ազգային գործին համար աշխատելու ոգեւորութիւն։ Ան ունի ազգային գործին համար աշխատելու ներշնչում։ Ան ունի ազգային գործին համար աշխատելու ազդեցութիւն։ Ան ունի ազգային գործին համար աշխատելու հեղինակութիւն։ Ան ունի ազգային գործին համար աշխատելու վարկ։ Ան ունի ազգային գործին համար աշխատելու համակրութիւն։ Ան ունի ազգային գործին համար աշխատելու սիրելիութիւն։ Ան ունի ազգային գործին համար աշխատելու հարգանք։ Ան ունի ազգային գործին համար աշխատելու պատիւ։ Ան ունի ազգային գործին համար աշխատելու փառք։ Ան ունի ազգային գործին համար աշխատելու անմահութիւն։

Ժողովը կը բացուի ժամը 8-ին։ Ներկայ էին 150-ի չափ հոգի։ Ժողովին կը նախագահէ Տ. Գ. Ալիշանեան։ Ան կը կարդայ Տրփխիի ուղարկած հեռագիրը, որ կը հաղորդէ, թէ ան ստացած է Լոնդոնի հայերուն ուղարկած հեռագիրը։ Ան կը կարդայ նաեւ Տրփխիի պատասխան հեռագիրը։ Ան կը կարդայ նաեւ Տրփխիի ուղարկած նամակը։ Ան կը կարդայ նաեւ Տրփխիի ուղարկած թղթակցութիւնը։ Ան կը կարդայ նաեւ Տրփխիի ուղարկած յօդուած

դրությունը կրկին զարձրին հեռաւոր Արեւելքի վրայ։ Անգլիական, ֆրանսիական և գերմանական թերթերը Քորէայում վերջերս առաջ եկած փոփոխութիւններին և մասնաւորապէս ռուսական զօրքի Սէուլ երթալուն քաղաքական ասպարէզից մեծ կարեւորութիւն են տալիս, տեսնելով այդ իրողութեան մէջ Ռուսիայի ազդեցութեան զգալապէս զօրանալը։

Քորէան կռուանկնդոր է ներկայանում Ռուսիայի և Ճապոնիայի միջեւ։ Սիմոնոսեկի դաշնագրութեամբ Քորէան յայտարարուած է իրրև անկախ պետութիւն, բայց Ճապոնիան վերապահել է իրեն Քորէայում բարենորոգումներ մտցնելու իրաւունքը, որի պատճառով երկար ժամանակ ընդդիմանում էր իւր զօրքերը այդ երկրից դուրս հանելուն։ Ռուսիան հակառակելով Ճապոնիայի այդ ձգտումներին, պահանջում էր անպատճառ հանել իւր զօրքերին թէ Քորէայից և թէ Լիաոթոնգ թերակղզուց։ Սակայն Ճապոնիան ձրդձրդելով իրենից եղած պահանջների կատարելը, ամենայն եռանդով աշխատում էր բոլորովին չէզոքացնել Չինաստանի ազդեցութիւնը Քորէայում։ Գործերը այս վիճակի մէջ էին, երբ ռուսական զօրքերը, ռուսական միսիան պաշտպանելու պատրուակի տակ մտան Սէուլ և քորէական թագաւորը, Ճապոնացիների ձեռք առած քաղաքականութիւնից ազատուելու համար, դիմում է ռուսական միսիայի պաշտպանութեանը։ Այս երկու հանգամանքները սուր կերպարանք տուին հեռաւոր Արեւելքի գործերին։ Այս ամենը այն եզրակացութեան են տանում, որ Սիմոնոսեկի դաշնագրութիւնը չէ կարողացել նախկին անհամաձայնութիւններին վերջ տալ, և թէ Ճապոնիան այդ համարում է միքանի տարուայ զինադադար միայն։ Ինչպէս երեւում է, Ճապոնիան, գժգոհ իւր տարած յաղթութեան հետեանքներից, շատ երկար չի քաշիլ, որ աւելի հիմնաւոր պատրաստութեամբ երեան կըգայ, բայց այսուհետեւ ոչ ուղղակի Չինաստանի դէմ, այլ մի ուրիշ պետութեան, որ նոյնքան թշնամի է Արեւելքում նրա ազդեցութեան ընդարձակուելուն և զօրանալուն։

—

Թիւրքիա. — Կ. Պոլսից Վիեննայի «Polit. Correspondenz» թերթին հաղորդում են, որ այս օրերս Բ. Դրան ներկայացուած է բոլոր դեսպանների կողմից մշակուած ամենամիշտ և մանրամասն հաշիւ Փոքր-Ասիայում անցեալ տարի կատարուած գործերի մասին։ Այդ հաշուի յաւելուածի մէջ ուշադրութիւն է դարձուած այն կէտի վրայ, որ հաշիւ պատրաստողները ի նկատի են առել միայն այն տեղեկութիւնները, որոնք անպայման կերպով արժանի են վստահութեան, ինչպէս, օրինակ, հիւպատոսական դեկուցումները, և այլն։ Իսկ այն ամենը, ինչ որ կոտակցականութեան կնիքն են կրում, որպիսիք են ամերիկական միսիոնարների դեկուցումները (?), թողնուած են անուշադիր։

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Օգայինն նաւ. — Դիանականներին ներկայումս աստիճ զբաղեցնող հարցերից մինն էլ օդագնաց գործիք հնարելն է, որի շուտ տեսակները թէև արդէն գոյութիւն ունին, սակայն դրանց ամենին էլ պակասում է այն կատարելագործութիւնը, որով կարելի լինի նրանց շարժումները կանոնաւորել և ենթարկել մարդու ապատ կամքին։ Ահա օդագնաց գործիքների այդ նշանաւոր պակասութիւնն է, որ կարծես կարողացել է հեռացնել Բերլինի Վիւրտենբերգի նախկին դեսպան գրաֆ Ցեպպելինը։ Ընտիր հանդիսականների առաջ, ուր ներկայ էին նաև Վիւրտենբերգի թագաւորը, մինիստրներն և Շտուտգարդի տեղապահ օրքի սպաները, գրաֆ Ցեպպելինը յայտնեց, որ ինքը գտել է օդային նաւը դեկավարելու հնարը։ Իւր գիւտի մասակարարելիք բոլոր օգուտները Գերմանիային յատկացնելով, գրաֆը դիմել է պրուսական զինուորական մինիստրութեան, խնդրելով, որ իւր հնարած գործիքը փորձեն։ Սակայն մինիստրը, ի նկատի առնելով, որ Ցեպպելինի հնարած օդային նաւի չինութիւնը մեծամեծ ծախքերի է կարօտում, մերժեց, որի պատճառով գրաֆը ստիպուեցաւ դիմել հասարակութեան օգնութեան։ Օդային նաւի չինութիւնը պահանջում է մօտ մէկ միլիօն մարկ, պիտի կարուած լինի մետաքսեայ կտորից և պիտի լցուի դ-ր Բերսոնի հնարած մի տեսակ գազային բազադրութեամբ։ Նկատուած ցանկութեամբ օդանաւը կարող է բարձրանալ մինչև 9000 մետր, նրա վրայ չորի կարողանան ապրել անձրևներն ու ձիւնը և պիտի կարողանայ մի րոպէի մէջ 12½ մետր տարածութիւն անցնել։ Օդանաւի մեքենաները չինուած պէտք է լինին ալիւմինիում մետաղից. նա պէտք է լինի երկայնաձև և իւր մէջ պիտի ունենայ գազաչափ։ Ինչպէս գրաֆը հաւատացնում է, իւր օդանաւը կարող է ամբողջ շաբաթ օրի մէջ շրջել և 24 ժամուայ ընթացքում բարձրանալ հազար կիլոմետր։

ՀԵՌԱԳՐՆԵՐ

ՌՈՒՍԱՑ ԴՈՐՆԱԿԱԼՈՒԹԵՆԱՆ ՀԵՌԱԳՐՆԵՐ «ՆՈՐ-ԴԱՐ»-ԻՆ

—

ՊԱՐԻԶ. 14 *փետրուարի*.—Փորը շաբաթ օրը մեկնում է Նիցցա, մինիստր-նախագահի, ծովային և առևտրի մինիստրների ուղեկցութեամբ։

ՎԵՆՆԱ. — Ընդդիմադիր կուսակցութիւնը Բուլղարիայում պահանջում է լրացուցիչ ընտրութիւններ կատարել և Սոֆիայում կանդիդատ է հրատարակում Ցանկովին և Նիկոլաևին։

Պրագում Մանդլ վիրաւորիչ անդամահատութիւն կատարեց մի 19 տարեկան գիմնազիստի վրայ, կտրելով նրա մէջքի վրայ եղած աւելամիսը։ Մօտիկից քննելով վիրաւորիչը գտաւ, որ այդ աւելամիսը գիմնազիստի երկուսեակի մասին է։ Սա առաջին դէպքն է բժշկութեան մէջ։

ԲՈՒԴԱՊԵՇՏ. — Աւստրիա-ունգարական երկրագործական մինիստրութիւնը այս տարի ազգային գիւղատնտեսական համագումար ժողով է կազմում, որ բացուելու է սեպտեմբերի 5-ին։ Քննութեան առարկաները լինելու են հացահատիկների գների անկման պատճառները և դրանց բարձրացման միջոցները։ Հրաւէրները կուղարկուեն օտարերկրեայ պետութիւններին և մասնագէտ գիտնականներին։

ՀՐՈՄ.—Լրագրների ասելով, զինուրական նախկին մինիսար դեններալ Պելլին ընդունում է իտալական զօրքերի հրամանատարութիւնը Աֆրիկայում։ Գեներալ Բարատիերին և Գէյզը աֆրիկական երկու զօրարանակի հրամանատար են նշանակուած։

ԲԵՐՆ.—Միջազգային միջնորդ դատարանը Դելագոա ծովախորշի համար Անգլիայի և Պորտուգալիայի միջև ծագած վէճի առթիւ ժամանակամիջոց նշանակեց (մարտի 31-ը), որպէսզի երկու կողմից էլ էքսպերտներ ընտրեն. իսկ նոր դոկումենտներ ներկայացնելու համար ժամանակ է նշանակուած 31-ը (?)։

ՊԱՐԻԶ, 15 *փետրուարի*. — Աւստրիական կայսրը Նիցցայում այցելից Կոբուրգեան իշխանուհուն։

ԲԵՐԼԻՆ. («Նովոստի»). — «Kölnis. Zeitung» հաղորդում է, որ Ռոդոս մեծաւորը է Դելագոայի բնիկներին ապստամբեցնել և Պորտուգալիային ստիպել, որ Դելագոայի ծովախորշը յանձնէ Անգլիային։

ՎԵՆՆԱ.—Կ. Պոլսից «Polit. Corresp.»-ին հաղորդում են, թէ այնտեղի քաղաքական շրջաններում հնարաւոր են համարում, որ Բ. Դուռը կարող է անգլիացիների կողմից եգիպտոսը մաքրելու խնդիրը յարուցանել, և այդ ոչ թէ Ռուսիայի գործ դրած ազդեցութեան շնորհիւ, այլ գլխաւորապէս այն պատճառով, որովհետև թրքական ձեռներէց շրջանները չափազանց դժգոհ են թուրք կառավարութեան գործ դրած չանքերի անյաջողութիւնից երիտասարդ թուրքերի ապիտացիային վերջ տալու վերաբերմամբ, որի օջախը գլխաւորապէս եղիպտոսն է։

ՎԵՆՆԱ. («Նովոստի»).—«Neue Freie Presse»-ը հաղորդում է, որ կրետէ կղզում էսլինոսի վիճակի ժողովուրդը ապստամբել է։

Փերդինանդ իշխանը պատրաստւում է գարնան Սերբիայի թագաւորին այցելել։

ՄԻԼԱՆ («Նովոստի»).—Այսօր Նէապոլից Աֆրիկայ ճանապարհ ձգեցին 12,000 զօրք։

Կ. ՊՈԼԻՍ.—Տրապիզոնի վիլայեթում ձեան հիւսքը քանդել է մի գիւղ։ Մեռած է 100 մարդ. վիրաւորուածների թիւը մեծ է։

ԼՈՆԴՈՆ. — Բաւատրիաում Ֆիմոնը ներկայացաւ դատարանի առաջ՝ բարեկամ պետութեան դէմ պատերազմական գործողութիւնների ձեռնարկած լինելու մեղադրութեան համար։ Կարճառաւ հարցաքննութիւնից յետոյ, դատաւորը գործի քննութիւնը երկու շաբաթով յետաձգեց։ Բոլոր դատապարտեալներն ազատ են թողնուած, իւրաքանչիւրի համար 2000-ական ֆնտ. ստեր. գրաւական վերցնելով։ Հատարակութիւնը, որի մէջ կան միքանի պետեր և նշանաւոր անձնաւորութիւններ, դատապարտեալներին աղջունկ քաջալերական բացականչութիւններով։

ԼՈՆԴՈՆ.—«Times» թերթի Կ. Պոլսից ստացած սեղեկութիւնների համաձայն, եգիպտոսը մաքրելու վերաբերմամբ սուլթանի կողմից արտայայտուած ցանկութեանը մարքիզ Սալսբըրին պատասխանել է, թէ թրքական դեսպանի այդ մասին արած առաջարկութիւնը խիստ անորոշ բնաւորութիւն ունի։ Այն ժամանակ սուլթանը մեծ վեզիրին, արտաքին գործերի մինիստրին և պետական խորհրդի նախագահին յանձնարարել է այդ մասին առաջարկութիւններ մշակել։

ՀՈՆԴԿՈՆԳ.—Այստեղ դարձեալ երևան է եկել ժանտախտ։ Համաճարակը չատ դօրաւոր է։

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳԻ ԲՈՐՍԱՆ

Փետրուարի 6-ից.

Վեքսէլի կուրս 3 ամսով։

Լոնդոնի վրայ 10 ֆ. ստ.	94,05
Բեռլինի վրայ 100 մարկ	45,85
Պարիզի վրայ 100 ֆր. . .	37,25
Վեքսէլի կուրս տրամագր. ամսոր է։	
Նոր կտրած պոլտիմիսխ-	
ռեանները	7,50
Մաքսային կուպ. (100 ր.	
մետալով)	149 –
Բորսային գնողը	6 – 7½-ից %
4% Պետակ. արժեթղթ.	98 սակ.
5% սակ. արժեթ 1884 թ.	գն.
% Առաջ. ներքին փոխ.	
խաղատոմս 1864 թ.	287 սակ,
5% երկր. ներք. փոխատ. . . ,	
խաղատոմս 1866 թ.՝. . .	260
Ազնտակ. . հոզ բանկի .	
գրաւակ. խաղատոմս . . .	218½
% Պետակ. երկաթուղ.	
արժեթուղթ	100 .
4% Ներքին փոխ. I սեր. . .	97⅞
,, ,, ,, II ,,	
,, ,, ,, III ,,	
,, ,, ,, IV ,,	
4½% փոխ. 1893 թուի՛. .	100⅛
,, փոխ. 1 հրատակ.	100
,, փոխ. 2 հրատարակ.	100
4½% Գրաւակ. արժեթղ.	
ագն, հողային բանկի . .	100
4½% Գիւղական հողային	
բանկի վկայաթղթեր . .	100
5% Ս. Պետ. քաղ. վ. բնկ.	101½
,, ,, Մոսկուայի	101⅜
5½% Օգհոսայի	
% Թիֆլիսի	98⅜ գ՝
5½ Գրաւակ. արժեթ. հոզ.	
բանկերի Խարկովի . . .	100½
,, Գալաւայի	100⅛
,, Տուլայի	101½
,, Կիևի	100⅛
,, Մոսկուայի	100½
,, Բեսսարաբիայի	100
,, Ներքին-Սամարայի . . .	100⅛
,, Դոնսկոյ	100
,, Վիլենսկի	100 –
6% Թիֆլիսի կալ. բանկի	100½ ը. վաճ.
5% ,, ,, ,,	100 գն.
% Քութայիսի կալ.	99½ ը. վաճ.
5% ,, ,, ,,	99 գն.

Խմբագիրը հրատարակիչ՝

ՍՊԱՆԴԱՐ ՍՊԱՆԴԱՐԵԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ԿԱՐԴՈՒՄՆԵՐԻՑ!

Առողջապահական

ՅՈՍԵՓՈՎԻՉՆԵՐԻ-ՇՈՒՔԵՐԻՆ ՕՁԱՆ

Գ ե ղ ա գ ո ր ծ

Գ. . ԻՐԳԵՆՍ

ոչնչացնում է մուներբը, արևից այրուածքը, դեղին թթերը, ելունդները բշտիկները և ազդում է աւելորդ քրտնելու դէմ։ Առաջարկւում է որպէս արդուզարդի անուշահոտ բարձր որակութեան օճառ։

Միկսորի գինը՝ 30 կ., ½ կոտրինը՝ 30 կ. Վաճառւում է բոլոր ամենալաւ դեղատներում և դեղատնային խանութներում։

ԳԼԽԱՒՈՐ ՊԱՀԵՍՏԸ բոլոր Ռուսիայի համար Գ. Ֆ. ԻՐԳԵՆՍԻ մօտ, Մոսկուայում։ ԴԵՊՈՆ ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ՝ գեղատնային ապրանքների առևտրի ընկերութեան Տուրինովի, պ. պ. Պապովի, Ազմուդովի գեղատներում։

(Մ.) 25—25

ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌ ԹԻՖԼԻՍԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՎԱՐԿԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ՊԱՀԱՆՋՔ. — *31-ն յունուարի 1896 թուի* — ՊԱՐՏՔ

1.	Հիմն. պարաք գրաւ դրուած կալ. վրայ՝ ա) Պարտապաններին պատկ. կալ. վրայ.	10,114,874	73½				
	բ) Այն կալուածքների, որոնք աճուրդով չծախուելով մնացել են համաձայն կանոնադ. 77-րդ յօդ. Ընկեր. վրայ .	240,236	80	10,355,111	53½		
2.	Փոխառութիւնների համար հատանելիք վճ. ա) Արտ.վայելող ժամ.նկատմամբ § 71կ.)	357,168	50				
	բ.) Ժամանակն անցուցած	1,807	92	358,976	42		
3.	% Պետ. թղթեր, պահ. գրամ. պատկ. անուանական արժողութեամբ 92,100			91,771	31		
4.	ԴՐԱՄԱՐԿՂ. Առձեռն գրամ	3,281	67½				
	Տոկոսաբեր թղթեր	51,100	—	54,381	67½		
5.	Անդամ. վճար Փոխադարձ Վարկի Ընկ.			106	54		
6.	Ընթացիկ հաշիւ Թիֆ. Փոխ. Կ. Ընկ. մէջ.	73,952	94				
7.	» » » Առևտրական բանկում	150,267	03	224,219	97		
8.	Թղթակիցներ			396,379	62		
9.	Ծախսեր ի հաշիւ պարտապանների . .			9,405	39		
10.	Փոխանցիկ գումարներ			81,216	24		
11.	Դրոշմաթղթի հարկ			2,8 50	60		
12.	Կահ-կարասիք և սկզբնական ծախսեր . .			5,001	61		
		Ռ. Ա.		11,579,420	91	Ռ. Ա. . .	11,579,420 91
1.	Ընթացառութ.մէջ գտնուած պարտատոմսեր վերաբ. 25 տ. և 5 ամս փոխատուութեանց					10,348,400	—
2.	Ընդ. վիճ. պարտ., որոնք պիտի վճարուին 1896 թ. յունուարի 1-ից	174,100	—				
	Նախկին շինուցումների	70,000	—			244,100	—
3.	Կարողներ, որոնք պէտք է վճարուին 1896 թ. յունուարի 1-ից	262,585	—				
	Նախկին ժամանակակէտերի	7,860	—			270,445	—
4.	Շինուցման Փոնդ					172,683	30
5.	Տոկոսաբեր					258,748	71
6.	Վարչութեան ծախսերի և պահ. գրամագլուխ կազմելու համար հատուցումներ . .					28,702	50
7.	Ընկեր. չվճարուող փոխանցիկ գումարներ ա) Առձեռն գրամով	23,321	79¼				
	բ) Տոկոսաբեր թղթերով	51,100	—			74,421	79¼
8.	Առաջարկներ					1,385	—
9.	Պահեստի գրամագլուխ Կար տ. 1-ն յունուարի 1895 թուի . . .	91,166	84½				
	Աւելացրած են պահ. դր. պատկ. % թղ. տոկ.	3,184	86			94,351	70½
10.	5% պետական հարկ					949	68
11.	Փոնդ. որ սահմ. է մին. քննութեամբ ատելորդով վճ. կար. գումարը ապ. համար.					3,274	89¼
12.	Զուտ արդիւնք 1895 թուի					81,958	33
	Պարտատոմսեր I—VI սերիի, որոնք պէտք է փոխուին . . . . 16,200 ռ.			Ռ. Ա. . .		11,579,420	91
	» Այրուելու վիճակուած						
	1) Փոխատուածներ. . . . . 25,000—						
	2) Պարտատ. ներկայացր. ի կանխ. հատուց. պարտքի 367,300—						
	3) Շինուցմամբ հատուցած . 32,600—						
	4) Ի պահպան. ընդունած. . 900—						

Նախագահ՝ Ա. Ս. Ղորդանեան

Դիրեկտորները | Գ. Ցէր-Աստուրեան, Ն. Միրզոյեան

Հաշուապահ Ա. Դուրինեան

(409) 1—1.

Дозволено Тиф. цензурою 15 го Февраля 1896 г. Տպարան Ա. Մելիք-Շահնազարեանցի։ Типогр. А. О. Меликъ-Шахназаріанца, Воронц. Набережн. церковныя домъ